

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: KK-6Csp/29/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122459974
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Bašťová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2023:6122459974.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad sudkyňou JUDr. Luciou Bašťovou v spore žalobcu: Orange Slovensko, a. s. so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, právne zastúpeného Bobák, Bollová a spol., s. r. o., advokátska kancelária, so sídlom Dr. VI. Clementisa 10, 821 02 Bratislava, IČO: 35 855 673, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXX, t. č. bytom E. F. A. „G. A. na polceste“, so sídlom Tatranská 71, 059 91 Veľký Slavkov, o zaplatenie sumy 403,48 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 262,48 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 262,48 eur od 05.12.2021 do zaplatenia, a to v mesačných splátkach po 30,- eur, pričom prvá splátka sa stane splatnou 20. deň mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku a ďalšie splátky vždy do 20. dňa, toho ktorého nasledujúceho mesiaca až do úplného zaplatenia s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalobcovi náhradu trov konania voči žalovanému n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou doručenou upomínaciemu súdu Banská Bystrica dňa 02.11.2022 a postúpenou Okresnému súdu Kežmarok dňa 23.02.2023 žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 403,48 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 403,48 eur od 05.12.2021 do zaplatenia a na náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel zmluvu č. A17316151, na základe ktorej mu vypožičal SIM kartu s telefónnym číslom uvedeným v zmluve, ktorá mu umožňovala využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom. Pri uzavretí Dodatku k zmluve odpredal žalovanému telekomunikačné zariadenie za kúpnu cenu uvedenú v dodatku k zmluve s dohodnutou zmluvnou pokutou. Ďalej uviedol, že pri určení výšky zmluvnej pokuty v dodatku k zmluve zohľadnil výšku zľavy poskytnutej žalovanému pri predaji telekomunikačného zariadenia a dohodnutá zmluvná pokuta nie je vyššia ako výška zľavy, ktorá bola pri predaji telekomunikačného zariadenia žalovanému poskytnutá a zároveň bol zohľadnený aj časový aspekt uloženia zmluvnej pokuty, kedy si žalovaný prestal plniť zmluvné povinnosti, čomu prispôsobil aj výšku uplatňovanej zmluvnej pokuty, a preto nejde o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Tým, že žalovaný riadne a včas nezaplatil cenu za poskytnuté telekomunikačné služby vo výške 55,60 eur, porušil zmluvné povinnosti a v zmysle dodatku k zmluve je povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 270,- eur. Zmluvnú pokutu v sume 141,- eur si uplatnil na základe Dodatku k zmluve č. A17316151 v súlade s článkom 2.5 dodatku k zmluve, v ktorom bola dohodnutá vo výške 141,- eur a na základe pravidiel jej výpočtu sa jej výška znížila v závislosti od toho, koľko celých mesiacov uplynulo

od uzatvorenia dodatku k zmluve (19.05.2021) do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti žalovaným (08.06.2021), keďže žalovaný viazanosť nedodržiaval po dobu 24 mesiacov.

2.1. Okrem toho so žalovaným uzavrel aj splátkovú zmluvu č. 3506310669, v ktorej sa žalovaný zaviazal uhradiť v mesačných splátkach zvyšnú časť kúpnej ceny za telekomunikačné zariadenie. Tvrdil, že žalovaný mesačné splátky za zvyšnú časť kúpnej ceny za zariadenie neuhrádzal, čím porušil zmluvné povinnosti, a preto mu zosplatnil aj zvyšné neuhradené splátky spolu v sume 206,88 eur. Tieto neuhradené splátky si uplatnil na základe Dohody o splátkach č. 3506310669 z 19.05.2021, podľa ktorej sa žalovaný zaviazal sumu 206,88 eur uhradiť v 24 mesačných splátkach v sume 8,62 eur, z ktorých neuhradil 24 splátok. Pokusom o pokonávku vyzval žalobca žalovaného na úhradu vyfakturovaných súm a zmluvnej pokuty celkovo vo výške 532,48, z ktorej časť pohľadávky vo výške 129,- eur účtovne odpísal. Žalovaný na pokus o pokonávku nereagoval. Žalovaná suma predstavuje cenu za neuhradené služby vo výške 55,60 eur, zmluvnú pokutu vo výške 141,- eur a neuhradené splátky za telekomunikačné zariadenie vo výške 206,88 eur. Okrem istiny si žalobca uplatnil aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku, t. j. od 05.12.2021 do zaplatenia.

3. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca v žalobe označil a predložil zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. A17316151 zo dňa 19.05.2021 s Dodatkom, faktúry, pokus o pokonávku zo dňa 25.10.2021, výzvu na zaplatenie dlhu zo dňa 07.09.2022, žiadosť o prenesenie čísla zo dňa 19.05.2021 a dohodu o splátkach č. A17316151 zo dňa 19.05.2021.

4. Upomínací súd o žalobe rozhodol platobným rozkazom sp. zn. 9Up/1058/2022 zo dňa 23.11.2022, ktorý sa žalovanému nepodarilo doručiť do vlastných rúk, nakoľko sa zásielka vrátila z adresy 059 78 Veľká Franková 113 s označením adresát je neznámy. Spis bol preto v súlade s § 10 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a doplnení niektorých zákonov postúpený na prejednanie príslušnému Okresnému súdu Kežmarok a zároveň bol vydaný platobný rozkaz zo zákona zrušený.

5. Žalovanému bola žaloba s prílohami spolu s uznesením na vyjadrenie sa k žalobe doručená do vlastných rúk na novozistenú adresu, na ktorej sa toho času zdržiava dňa 06.04.2023. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 18.04.2023 požiadal o splátkový kalendár v sume 30,- eur mesačne, nakoľko je nezamestnaný, v súčasnosti evidovaný na úrade práce a poberá dávku v hmotnej núdzi. Zároveň spolu s vyjadrením žalovaného predložilo Stredisko Evanjelickej DIAKONIE „útulok Dom na polceste“ oznámenie, v ktorom uviedlo, že žalovaný je klientom ich zariadenia, evidovaný na úrade práce a poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 137,90 eur mesačne. K vyjadreniu žalovaného a jeho žiadosti o splátkový kalendár sa žalobca nevyjadril.

6. Nakoľko hodnota spotrebiteľského sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,- eur, súd prejednal a rozhodol vec bez nariadenia pojednávania, pretože v konaní išlo iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán neboli sporné a o veci bolo možné rozhodnúť len na základe predložených listinných dôkazov v súlade s § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 04.08.2023, miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli v súlade s § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku oznámené na úradnej tabuli súdu vyvesením 14.06.2023 a súčasne na webovej stránke súdu. Strany sa na verejné vyhlásenie rozsudku nedostavili.

7. Súd po oboznámení sa s obsahom žaloby a všetkými listinnými dôkazmi predloženými žalobcom, nakoľko vykonanie žiadneho z nich nebolo stranami namietané ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné či neúčelné, zistil nasledovný skutkový stav:

8. Žalobca dňa 19.05.2021 uzavrel so žalovaným Zmluvu o poskytovaní verejných služieb číslo A17316151 podľa § 44 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách, na základe ktorej vypožičal žalovanému 1 kus SIM karty, ktorou mu umožnil využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom v rámci účastníckeho programu Go 30 eur. V zmysle Dodatku k tejto zmluve odpredal žalovanému mobilné zariadenie značky Samsung Galaxy A52 black za kúpnu cenu so zľavou z jeho spotrebiteľskej ceny vo výške 208,- eur s tým, že účastník si má byť vedomý, že bežná maloobchodná (spotrebiteľská) cena mobilného telefónu bez zľavy z jeho spotrebiteľskej ceny s DPH, za ktorú Podnik mobilný telefón zo svojho majetku predáva, pokiaľ sa so záujemcom o kúpu mobilného telefónu nedohodne na podmienkach uvedených v Dodatku je 349,- eur. Zároveň si má byť vedomý, že mobilný

telefón mu je predávaný za vyššie uvedenú kúpnu cenu len z toho dôvodu, že sa zaviazal užívať služby poskytované mu prostredníctvom SIM karty v zmysle ustanovení tohto Dodatku po dobu dohodnutú v bode 2.3 tohto Dodatku (24 mesiacov). Ďalej bolo medzi sporovými stranami v Dodatku k zmluve dojednané, že v prípade porušenia povinností uvedených v bode 2.3 Dodatku, je Účastník povinný uhradiť Podniku dojednanú zmluvnú pokutu vo výške 141,- eur, pričom výška zmluvnej pokuty sa bude postupne podľa nižšie uvedených pravidiel znižovať v závislosti od toho koľko celých mesiacov uplynulo od uzavretia tohto dodatku do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti. Výška zmluvnej pokuty sa vypočíta tak, že sa rozdiel medzi počtom mesiacov, na ktorý bola podľa ustanovení tohto dodatku stanovená doba viazanosti a počtom celých mesiacov, ktorý uplynul od uzavretia tohto dodatku do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti, s ktorým je spojený vznik práva na túto zmluvnú pokutu, vynásobí číslom, ktoré má v čitateli výšku zmluvnej pokuty, ako je táto uvedená v predchádzajúcej vete, a v menovateli číslo rovnajúce sa počtu celých mesiacov, na ktorý bola podľa ustanovení tohto dodatku stanovená doba viazanosti. Výsledná suma zmluvnej pokuty získaná podľa pravidiel uvedených v predchádzajúcich dvoch vetách sa zaokrúhľuje na celé eurocenty nadol. Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne podniku samotným porušením povinnosti účastníka, a to v okamihu porušenia povinnosti účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany podniku (napr. odstúpením od zmluvy alebo prerušením či obmedzením poskytovania Služieb...).

8.1. Okrem Zmluvy a Dodatku k zmluve uzavrel dňa 19.05.2021 žalobca so žalovaným aj dohodu o splátkach č. A17316151, predmetom ktorej bola úprava podmienok zaplataenia kúpnej ceny za predané zariadenie Samsung Galaxy A52 black v splátkach, na základe ktorej sa žalovaný zaviazal za predmetné zariadenie uhradiť sumu vo výške 208,- eur, z ktorej zaplatil prvú časť kúpnej ceny vo výške 1,- eur bez zbytočného odkladu po uzavretí zmluvy a zvyšnú časť kúpnej ceny vo výške 206,88 eur sa zaviazal zaplatiť v 24 mesačných splátkach po 8,62 eur. Žalobca od žalovaného požaduje uhradiť cenu za poskytnuté telekomunikačné služby - neuhradené faktúry v celkovej výške 55,60 eur (26,- eur + 29,60 eur), zmluvnú pokutu vo výške 141,- eur a nezaplatené splátky za telekomunikačné zariadenie vo výške 206,88 eur.

9. Podľa § 491 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len Občiansky zákonník), záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

10. Podľa § 52 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

11. Podľa § 53 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

12. Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

13. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

14. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

15. Podľa § 544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

16. Podľa § 545 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka ak z dojednaní o zmluvnej pokute nevyplýva niečo iné, je dlžník zaviazaný plniť povinnosť, ktorej splnenie bolo zabezpečené zmluvnou pokutou, aj po jej zaplatení. Veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa vzťahuje zmluvná pokuta, ak z dojednaní účastníkov o zmluvnej pokute nevyplýva niečo iné. Veriteľ je oprávnený domáhať sa náhrady škody presahujúcej zmluvnú pokutu, len keď je to medzi účastníkmi dohodnuté. Ak z dohody nevyplýva niečo iné, nie je dlžník povinný zmluvnú pokutu zaplatiť, ak porušenie povinnosti nezavinil.

17. Podľa § 588 Občianskeho zákonníka z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmet kúpy kupujúcemu odovzdať a kupujúcemu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu.

18. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 351/2011 Z. z.) zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

19. Podľa § 44 ods. 4 zákona č. 351/2011 Z. z. ak sa účastník, ktorým je fyzická osoba, zaviazá využívať určitú verejnú službu podniku počas určitého minimálneho obdobia, nesmie toto obdobie pri prvom uzavretí zmluvy o poskytovaní danej verejnej služby presiahnuť 24 mesiacov; podnik je zároveň povinný poskytnúť užívateľovi možnosť uzatvoriť zmluvu o poskytovaní verejných služieb, pri ktorej toto obdobie nepresiahne 12 mesiacov. Bez ohľadu na minimálne obdobie platnosti zmluvy o poskytovaní verejných služieb, podnik je povinný zabezpečiť, aby zmluvné podmienky a postupy pri ukončení zmluvy neodrádzali účastníka od zmeny poskytovateľa služieb.

20. Podľa § 43 ods. 1 písm. a) a písm. b) zákona č. 351/2011 Z. z. podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejnú službu, na náhradu škody spôsobenej na verejnej sieti a na verejnom telekomunikačnom zariadení.

21. Podľa § 43 ods. 12 písm. a) a písm. b) zákona č. 351/2011 Z. z. účastník je povinný používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom a so zmluvou o poskytovaní verejných služieb, platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

22. Žalobca vyvodil svoje nároky zo zmluvy o poskytovaní verejných služieb a z kúpnej zmluvy, ktoré ako dodávateľ služby uzavrel so žalovaným ako fyzickou osobou - nepodnikateľom. Kúpna zmluva je ako zmluvný typ upravená v Občianskom zákonníku a je spotrebiteľskou zmluvou, naproti tomu zmluva o poskytovaní verejných služieb nie je ako zmluvný typ upravená v Občianskom zákonníku ani v Obchodnom zákonníku, ale je v súčasnosti upravená v zákone č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách a svojím charakterom je nepochybne taktiež spotrebiteľskou zmluvou.

23. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia mal súd za to, že žaloba je čiastočne dôvodná. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že na základe uzatvorenej zmluvy o poskytovaní verejných služieb a uzatvoreného dodatku k tejto zmluve žalobca umožnil

žalovanému pripojenie SIM karty na verejnú mobilnú telekomunikačnú sieť s účastníckym programom Go 30 eur a poskytoval mu s tým súvisiace služby. Žalovaný tieto služby využíval, ale ceny za služby žalobcovi v celkovej výške 55,60 eur titulom tzv. hovorného, ktoré boli vyúčtované splatnými faktúrami neuhradil. Vzhľadom k uvedenému súd zaviazal žalovaného na zaplatenie ceny služieb vo výške 55,60 eur, nakoľko nárok uplatňovaný žalobcom považoval za preukázaný a dôvodný.

24. Okrem toho si žalobca uplatnil aj zvyšnú časť kúpnej ceny za telekomunikačné zariadenie, ktoré predal žalovanému na základe uzatvorenej kúpnej zmluvy. V konaní nebolo sporné uzavretie kúpnej zmluvy, ktorá má charakter spotrebiteľskej zmluvy, na základe ktorej žalobca ako predávajúci odovzdal tovar žalovanému ako kupujúcemu, ktorý predmetný tovar prevzal. Taktiež nebola sporná ani skutočnosť, že kúpna cena za telekomunikačné zariadenie vo výške 208,- eur bola zo strany žalovaného žalobcovi uhradená len čiastočne, a to vo výške 1,- euro. Žalovaný v spore nepredložil žiadny prostriedok procesnej obrany, ktorým by preukázal úhradu kúpnej ceny a svoju povinnosť zaplatiť za tovar kúpnu cenu nespĺnil. Súd preto zdôrazňuje, že žalobca ako predávajúci si svoju povinnosť odovzdať kupujúcemu tovar a previesť naňho vlastnícke právo k tovaru v celom rozsahu splnil a povinnosťou žalovaného ako kupujúceho bolo zaplatiť kúpnu cenu za riadne a včas dodaný tovar, čo sa doposiaľ nestalo. Žalovaný si nespĺnil svoju povinnosť uhrádzať dohodnuté mesačné splátky za zvyšnú časť kúpnej ceny za zakúpené zariadenie, a preto súd zaviazal žalovaného na zaplatenie zvyšnej časti kúpnej ceny vo spolu výške 206,88 eur (24 mesiacov x 8,62 eur), nakoľko nárok uplatňovaný žalobcom považoval aj v tomto rozsahu za preukázaný a dôvodný.

25. Čo sa týka nároku žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty, tento súd nepovažoval za dôvodný. Ustanovenie § 544 Občianskeho zákonníka umožňuje účastníkom pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dojednať si zmluvnú pokutu. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu jej určenia. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná, avšak nemôže byť v rozpore so zásadou zakotvenou v ustanovení § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občiansko-právnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

26. Vzhľadom na povahu zmluvných strán je nesporné, že predmetný zmluvný vzťah je vzťahom spotrebiteľským. Nárok na zmluvnú pokutu si žalobca uplatnil v zmysle zmluvného dojednania obsiahnutého v dodatku, a to konkrétne v bode 2.5 písm. b), v ktorom sa strany dohodli, že účastník je povinný podniku uhradiť zmluvnú pokutu, v prípade porušenia povinnosti, ak počas doby viazanosti poruší povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu s podnikom, po celú dobu viazanosti užívať bez prerušenia služby, poruší povinnosť nedoručiť podniku výpoveď, odstúpenie od zmluvy, alebo iný úkon, ktorého účelom je ukončenie platnosti zmluvy pred uplynutím doby viazanosti. Žalobca si nárok na zmluvnú pokutu uplatnil z dôvodu, že žalovaný porušil zmluvné povinnosti, t. j. riadne a včas neuhradil žalobcom vyúčtovanú cenu poskytnutých telekomunikačných služieb.

27. Súd poukazuje na to, že zmluvná pokuta bola dohodnutá v predtlačenej zmluve, (vo formulári) v dodatku, ktorý nebol so žalovaným individuálne dojednaný a žalovaný nemal možnosť ju odmietnuť, a preto je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, na čom nič nemení ani fakt, že táto zmluvná pokuta bola dohodnutá ako degresívna, pretože zohľadňuje len čas plynutia doby viazanosti, nie iné skutočnosti a okolnosti. Keďže táto zmluvná pokuta ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy, dodatku, nebola dojednaná individuálne, je neplatná a v konečnom dôsledku spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, čo je v rozpore s ochranou práv spotrebiteľa. Je nepochybné, že je právom žalobcu ako poskytovateľa služieb zabezpečiť splnenie povinnosti odberateľa služieb - zákazníka, pričom zmluvná pokuta je jedným z vhodných inštitútov.

28. Predmetom zabezpečenia bola povinnosť žalovaného riadne a včas uhrádzať odplatu za poskytnuté služby, ako aj povinnosť zákazníka po určitú dobu zostať v právnom vzťahu s poskytovateľom služieb a využívať dohodnutý rozsah služieb. Je však potrebné si uvedomiť, že všetky „výhody“ ponúkané poskytovateľom telekomunikačných služieb, či už zvýhodnená cena zariadení pre príjem služby, odlišné ceny elektronických služieb, určitý vyhradený objem hovorov a dátových služieb, prípadne hovorov za paušálnu sadzbu alebo voľných hovorov, tvoria bezpochyby ofenzívnu obchodnú politiku telekomunikačných operátorov v snahe získať zákazníka a zabezpečiť odbyť služieb minimálne po

stanovenú dobu. Zákazník sa riadi na základe snahy získať určité výhody pri predpokladanej spotrebe. Nie však každý zákazník si dokáže riadne vyhodnotiť aj povinnosti vyplývajúce z voľby a viazanosti. Poskytovateľ služieb pritom kalkuluje s návratnosťou poskytnutých výhod využívaním služieb zákazníkom minimálne v rozsahu stanoveného paušálu a na zabezpečenie návratnosti investície „výhod“ vo forme určitých zliav v cene služby alebo telefonických prístrojov požaduje zotrvanie určitú dobu v záväzkovom vzťahu a práve túto povinnosť zabezpečuje zmluvnou pokutou. Dojednanie zmluvnej pokuty za nezaplatenie ceny za poskytnuté služby je neakceptovateľné. Na tom nič nemení ani fakt, že žalobca sa snažil zohľadniť časový aspekt porušenia tejto povinnosti vyjadrujúci klesanie základu zmluvnej pokuty počas plynutia doby viazanosti do dňa prerušenia poskytovania služieb v dôsledku nezaplatenia sumy za poskytnuté služby. Pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez povšimnutia výška pohľadávky vzniknutej porušením záväzku. Nezaplatením ceny sa rozumie neuhradenie ceny poskytnutých služieb v plnej výške. Môže teda nastať situácia, že spotrebiteľ si svoj záväzok nesplní len v nepatrnom rozsahu, napr. z vyúčtovanej sumy neuhradí 1,- euro. Zmluvná pokuta dojednaná pre prípad nezaplatenia ceny za poskytnuté služby výšku pohľadávky takto vzniknutej vôbec nezohľadňuje.

29. Podľa názoru súdu zmluvná pokuta tak, ako bola dojednaná, umožňuje poskytovateľovi služieb požadovať od spotrebiteľov zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške podstatne prevyšujúcej pohľadávku vzniknutú porušením záväzku zaplatiť sumu poskytnutých služieb. Je potrebné zachovať korektný prístup k právam zákazníka ako spotrebiteľa a sankcie zabezpečujúce splnenie povinnosti by nemali mať taký charakter, že by znemožňovali uplatnenie akejkoľvek inej voľby. Viazanosť zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov je pomerne rozsiahly záväzok, najmä s ohľadom na rôzny vývoj cien, technológie, ale aj ekonomickej a sociálnej situácie. Počas tejto doby môže nastať situácia, že spotrebiteľ nechce alebo nemôže využívať dohodnutý rozsah služieb, či už pre sociálnu situáciu, napr. strata zamestnania, zmena sociálnej situácie rodiny, zmena celkovej finančnej situácie na strane zákazníka alebo aj z dôvodu, že konkurencia alebo aj samotný operátor po určitom období poskytuje výhodnejšie služby. Sankcia za porušenie povinnosti zotrvať v zmluvnom záväzku nesmie znemožňovať zákazníkovi - spotrebiteľovi možnosť voľby, a to ani možnosť ukončiť zmluvný vzťah, či odmietnuť poskytnutie tejto služby.

30. Dojednanie zmluvnej pokuty pre prípad ukončenia zmluvy priamo odporuje ustanoveniam zákona č. 351/2011 Z. z., pretože podľa ustanovenia § 44 ods. 6 druhá veta zákona č. 351/2011 Z. z. bez ohľadu na minimálne obdobie platnosti zmluvy o poskytovaní verejných služieb, podnik je povinný zabezpečiť, aby zmluvné podmienky a postupy pri ukončení zmluvy neodrádzali účastníka od zmeny poskytovateľa služieb. Sankcia spočívajúca v regresívnej zmluvnej pokute vždy musí zodpovedať nie len času v rozsahu porušenej povinnosti, ale aj charakteru porušenia povinnosti a závažnosti porušenej povinnosti a zároveň sa odvíjať aj od skutočnej a reálnej ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Sankcia dohodnutá počas celej platnosti zmluvy alebo jej hrozby nesmie byť v žiadnom jej štádiu zjavne neprimeraná a prípadným nárokom na sankciu nemôže vzniknúť bezdôvodné obohatenie. Je preto možné uzavrieť, že dojednaná zmluvná pokuta v danom prípade je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je neplatná. Z neplatnej zmluvnej podmienky tak nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť, pričom pre posúdenie dojednaní zmluvnej pokuty ako zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve z hľadiska jej neprijateľnosti nie je podstatné, či reálne dôjde, resp. došlo k porušeniu povinnosti. Súd okrem vyššie uvedených skutočností týkajúcich sa neprijateľnosti zmluvnej pokuty zohľadnil predovšetkým aj sociálnu situáciu žalovaného, ktorý sa momentálne nachádza v Stredisku Evanjelickej DIAKONIE „Útulok Dom na polceste“, so sídlom Tatranská 71, 059 91 Veľký Slavkov, ktoré poskytuje služby krízovej intervencie podľa § 26 a § 27 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, a preto žalobu v časti zmluvnej pokuty vo výške 141,- eur s prislúchajúcim úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 05.12.2021 do zaplatenia zo všetkých vyššie uvedených dôvodov zamietol.

31. Ohľadne regresívnej zmluvnej pokuty a jej nedôvodnosti na podporu svojej argumentácie súd odkazuje na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22Co/89/2019, sp. zn. 22Co/41/2017 zo dňa 22.03.2018, sp. zn. 25Co/92/2018 zo dňa 12.02.2019, sp. zn. 7Co/233/2016 zo dňa 24.08.2017, sp. zn. 10CoCsp/3/2020, ako aj na rozhodnutie sp. zn. 9Co/130/2019 a rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/199/2017 zo dňa 07.02.2018.

32. Na základe vyššie uvedeného súd žalobe ako dôvodnej vyhovel v časti sumy 262,48 eur a žalovaného zaviazal na jej úhradu žalobcovi.

33. Vzhľadom k tomu, že žalovaný si svoje povinnosti voči žalobcovi podľa vyššie uvedeného a zisteného skutkového stavu riadne a včas neplnil, vznikol žalobcovi nárok nielen na zaplatenie dlžnej sumy, ale aj na zaplatenie úrokov z omeškania v súlade s článkom 11 bod 11.14 Všeobecných podmienok, a to počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku, t. j. od 05.12.2021.

34. Podľa § 517 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

35. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

36. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

37. Keďže žalovaný bol s plnením peňažného dlhu v omeškaní, žalobca ako veriteľ má voči nemu nárok na zákonné úroky z omeškania vyčíslené v súlade s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z. o 5 percentuálnych bodov vyššie ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, t. j. vo výške 5 % ročne z priznanej dlžnej sumy 262,48 eur od 05.12.2021 do zaplatenia (žalobca pokusom o pokonávku žiadal žalovaného uhradiť dlžnú sumu najneskôr do 04.12.2021 a od nasledujúceho dňa sa dostal do omeškania), na zaplatenie ktorých súd zaviazal žalovaného.

38. Žalovaný v písomnom vyjadrení zo dňa 18.04.2023 požiadal o možnosť splácať prisúdenú sumu v splátkach vo výške 30,- eur mesačne z dôvodu zlej finančnej situácie. Súd preskúmal jeho žiadosť v súlade s § 232 ods. 3 a 4 Civilného sporového poriadku a povolil mu splácať dlžnú sumu s príslušenstvom v splátkach vo výške 30,- eur mesačne, pričom mal za to, že výška splátok je aj vzhľadom na pomery žalovaného v súlade so zásadou spravodlivej ochrany práv podľa čl. 2 Základných princípov Civilného sporového poriadku, keď zároveň určil, že omeškanie s plnením jednej splátky bude mať za následok splatnosť celého plnenia. Súd tak rozhodol z dôvodu finančnej situácie žalovaného, keďže tento je nezamestnaný, evidovaný na úrade práce, poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 137,90 eur mesačne, ktorá je jeho jediným príjmom a momentálne sa nachádza v E. F. A. „Útulok Dom na polceste“, so sídlom Tatranská 71, 059 91 Veľký Slavkov, ktoré poskytuje služby krízovej intervencie podľa § 26 a § 27 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Sám žalobca sa k jeho žiadosti o možnosť splácať žalovanú sumu nevyjadril. Ťažkú majetkovú situáciu žalovaného súd nijako nespochybňuje, avšak sám uzavrel zmluvu a zakúpil si mobilné zariadenie a teda má vedomosť o tom, že ho musí splácať. Aj pri povolení splátok súd musí dbať na to, aby nedochádzalo k neúmernému zvýhodňovaniu žalovaného ako dlžníka na úkor žalobcu ako veriteľa. Súd mal preto za to, že prípadné nevyhovenie žiadosti žalovaného o splátky by malo horší dopad na jeho celkové majetkové postavenie v porovnaní s dopadom na žalobcu, ktorý je obchodnou spoločnosťou s rozsiahlym predmetom činnosti. Na druhej strane žalovaný nie je schopný uhradiť celú žalovanú sumu jednorazovo bez toho, aby vážnym spôsobom bolo ohrozené zabezpečenie jeho základných životných potrieb.

39. O trovách konania prislúchalo súdu rozhodnúť podľa § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku a priznať žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 30 % zohľadňujúc pomer úspechu, keď žalobca bol úspešný v rozsahu 262,48 eur (z celkovo žalovanej sumy 403,48 eur) eur, t. j. 65 % a neúspešný v rozsahu 141,- eur, t. j. 35 %, nakoľko úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti, teda petitu a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. Napriek uvedenému súd zástava názor, že úlohou súdu nie je len mechanicky rozhodovať o náhrade nákladov podľa výsledku sporu, ale zvážiť, či tu neexistujú ďalšie rozhodujúce okolnosti majúce podstatný vplyv na priznanie alebo nepriznanie náhrady účelne vynaložených nákladov. Súdu priamo zo zákona vyplýva povinnosť pri

rozhodovaní o náhrade trov konania skúmať i (ne) existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 257 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Je potrebné zdôrazniť, že v žiadnej právnej veci sa strana sporu nemôže spoliehať na to, že zmierňujúce ustanovenie § 257 Civilného sporového poriadku sa jej nedotkne.

40. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie sa uplatní pre každé konanie bez ohľadu na to, z akého dôvodu bolo zastavené, ak už vznikol procesnoprávny vzťah medzi súdom a oboma stranami sporu a medzi stranami sporu navzájom. Súd poznamenáva, že ustanovenie § 257 Civilného sporového poriadku predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 Civilného sporového poriadku) a od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Znamená to, že súd nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu na náhradu trov konania, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojim zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane. Použitie tohto ustanovenia preto negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania.

Z tohto dôvodu musí aplikácia daného ustanovenia zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter (pozri napr. R 34/1982). Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 Civilného sporového poriadku vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok, a to dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon nešpecifikuje. Ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradit' trovy konania výnimočne prihliadnuť. Toto ustanovenie má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, teda, inými slovami, na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie konania a jeho výsledok.

41. Súd sa preto v tomto konkrétnom prípade zaoberal aj možnou aplikáciou ustanovenia § 257 Civilného sporového poriadku s tým, že podľa jeho názoru prejednávaný prípad vykazuje existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, nakoľko v danej spotrebiteľskej veci boli voči spotrebiteľovi uplatnené nároky na plnenie v rozpore s dobrými mravmi, resp. použitie neprijateľnej zmluvnej podmienky-degresívna zmluvná pokuta, čo predstavuje dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý bolo podľa názoru súdu dôvodné náhradu trov konania žalobcovi voči žalovanému nepriznať. S poukazom na názor vyslovený v rozhodnutí Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 113/2019, súd nevyzýval ani strany na vyjadrenie sa k potenciálnej aplikácii § 257 Civilného sporového poriadku.

42. Súd zároveň v súvislosti s nepriznaním náhrady trov konania žalobcovi poukazuje na rozhodovaciu činnosť všeobecných (odvolacích) súdov v obdobných veciach, keď súdy konštatovali neprijateľnosť zmluvnej pokuty v zmluvách, či dodatkoch k zmluvám o pripojení, a to aj vo vzťahu k degresívnej zmluvnej pokute (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove vo veci sp. zn. 6Co/103/2015, sp. zn. 21Co/99/2015, sp. zn. 7Co/36/2015, sp. zn. 6Co/105/2019 zo dňa 14.11.2019, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/199/2017 a ďalšie rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22Co/89/2019, sp. zn. 22Co/41/2017 zo dňa 22.03.2018, sp. zn. 25Co/92/2018 zo dňa 12.02.2019, sp. zn. 7Co/233/2016 zo dňa 24.08.2017, sp. zn. 10CoCsp/3/2020 a sp. zn. 9Co/130/2019).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Poprad.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolať dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.